

UZAKTAN MUM YAKMA!

Bir Mum Uzaktan Nasıl Yakabilir?

Hidayet TEREÇİ – www.fencebilim.com

MALZEMELER

Çakmak veya Kibrit, Uzun fitilli bir mum

UYGULAMA

1. Uzun fitile sahip bir mumu düz bir zemine sabitleyim.
(Mumun uzun fitili yoksa ucundan bıçakla açarak fitilini uzatabilirsiniz.)
2. Kibrit veya çakmak ile mumun fitilini yakalım. Bir süre yanmasını bekleyelim.
3. Şekilde görüldüğü gibi mumu söndürdükten sonra yanan çakmağı mumdaki dumanına tutalım.
4. Mum yandıkça söndürelim ve tekrardan uzaktan dumanına alev tutarak yakalım.
5. Denemeleri karanlık ortamda tekrar edelim.

AÇIKLAMA

Eskiden koyunların kuyruk yağından yapılan mum kimyanın gelişmesi ile birlikte günümüzde **parafinle** yapılmaktadır. Parafin yanıcı ve erime sıcaklığı çok düşük (48 ile 66 °C arasında) bir kimyasal bileşiktir. Parafin mumu (Latince parum affinis), petrolden elde edilen renksiz, kokusuz bir mum çeşidi. Parafin mumu ilk defa 1829 yılında Carl Reichenbach tarafından odun katranından; daha sonra bütümlü tabakalardan; 1867'den sonra da petrolden elde edildi. 1947'de de sentetik parafin mumu yapıldı.

Mumun fitili yanmaya başlayınca çevresindeki parafin erimeye başlar. Eriyen parafinin bir kısmı fitile yükselir ve yanmaya başlar. Parafinin bir kısmı ise buharlaşır. Mum söndürüldüğünde sıcak olan parafin buharı dumanla birlikte yükselir. Çok uzaktan olmamak şartıyla belirli mesafeden dumana ateş tutulduğunda duman içindeki tutuşma sıcaklığı düşük parafin buharı alev olarak fitile kadar gelir ve sıcak olan fitilin yanmasını sağlar. Mumu söndürseniz bile birkaç saniye duman çıkmaya devam eder.

DİKKAT!

**YANGIN
TEHLİKESİ**

Bu deney yakıcı ve tehlikeli olabilir. Yetişkin denetiminde yapılmalıdır.